

HEM FÖR BARN OCH UNGA (SOU 2025:84)

Remissyttrande från ECPAT Sverige om betänkandet SOU 2025:84

ECPAT Sverige (nedan Ecpat) är en barnrättsorganisation som arbetar mot alla former av sexuell exploatering av barn. Ecpat har beretts tillfälle att yttra sig över betänkandet *Hem för barn och unga* (SOU 2025:84) och vill utifrån sitt uppdrag lämna följande yttrande.

Sammanfattning

Ecpat behandlar särskilt följande delar i betänkandet och, med vissa invändningar och synpunkter, så

- tillstyrker Ecpat förslaget som rör att införa hem för barn och unga som ny placeringsform (avsnitt 6.2),
- tillstyrker Ecpat de förslag som rör ökad kompetens, tillstånd och tillsyn (kapitel 7 och 10),
- tillstyrker Ecpat förslaget att införa bestämmelser om barnets bästa och proportionalitet (avsnitt 9.5.4–9.5.5),
- tillstyrker Ecpat förslagen kring socialnämndens rätt att besluta uppmaning till regelbunden provtagning och begränsning av användning av elektroniska kommunikationstjänster (avsnitt 9.7.1–9.7.4),
- avstyrker Ecpat förslagen kring föreståndarens rätt att utföra kroppsvisitation och rumsvsitation samt uppmana till provtagning (avsnitt 9.8.4–9.8.6),
- delar Ecpat bedömningarna att det är förenligt med regeringsformen, Europakonventionen och barnkonventionen samt Sveriges åtaganden i övrigt vad gäller mänskliga rättigheter att socialnämnden ska få besluta om uppmaning till provtagning och begränsning av användning av elektronisk kommunikation (avsnitt 12.3–12.4), och
- delar inte Ecpat bedömningarna att det är förenligt med regeringsformen, Europakonventionen och barnkonventionen samt Sveriges åtaganden i övrigt vad gäller mänskliga rättigheter att föreståndare ska få besluta om kroppsvisitation eller rumsvsitation respektive uppmana till provtagning (avsnitt 12.6–12.8).

Om betänkandet i allmänhet

Inledning

*"Han tafsade på mig (jag förstod inte vad han gjorde då, jag trodde att vi bara skojade med varandra) och kom med olämpliga kommentarer om mig och min kropp. Han sa även nånting om att han tyckte det var synd att han var så mycket äldre, för annars hade vi kunnat vara tillsammans. Detta hände från att jag var ungefär 13 år tills han slutade jobba där när jag var 15."*¹

Tjej, 16 år, placerad på HVB

¹ ECPAT Sverige, *Nude på Nätet* 2023, fritextsvar opublicerat.

Barn inom samhällsvården är inte en homogen grupp utan det handlar om barn med olika förutsättningar och behov. Vi har länge efterfrågat en mer differentierad samhällsvård för barn, och utredningen föreslår flera ändringar som är ett steg i den riktningen och som vi välkomnar. Vi har även efterfrågat ett ökat inflytande för barn och ser positivt på att utredningen verkligen har arbetat med att inhämta barns åsikter och tagit dem i beaktande på flera områden. Samtidigt vill vi understryka vikten av att barn får vara delaktiga i alla steg av processen som berör dem, och inte enbart inom ramen för utredningen.

Barns röster verkar dock inte ha fått gehör i betänkandet vad gäller problematiken kring personalens sexuella övergrepp mot barn i samhällets vård. Situationen med att dessa barn utsätts för sexuella övergrepp på boenden och att detta är strukturella problem har fått allt större uppmärksamhet under senare år. Sverige har helt enkelt svikit barn i samhällsvård. Trots dessa allvarliga brister har utredningen föreslagit ny lagstiftning som möjliggör fler tvångsåtgärder mot barn som riskerar att personalen får ytterligare verktyg att begå övergrepp mot barn, exempelvis vad gäller kroppsvisitation. Vi är djupt oroade beträffande flera av de föreslagna befogenheterna, då de riskerar att undergräva de grundläggande mänskliga fri- och rättigheterna och barnrättsliga principer som vår socialtjänst ska vila på.

Synen på flickor som är utsatta för sexualbrott

Ecpat är djupt bekymrade över de värderingar som kommer till uttryck genom det språkbruk som används i utredningen vad gäller situationer där barn, främst flickor, utsätts för sexuella övergrepp mot ersättning. Följande citat är tagna ur utredningen och utgör exempel på detta:

- *"Det förekommer dessutom inte sällan att barn och unga till exempel **säljer sexuella tjänster** [...] via sina mobiltelefoner medan de vårdas vid HVB."* (s. 500)
- *"Ett stort antal av de HVB som utredningen har träffat uppger att det inte är ovanligt att framför allt tjejer **säljer sexuella tjänster** via sin telefon medan de vårdas vid HVB."* (s. 540)
- *"Det kan exempelvis handla om att barnet eller den unge **säljer bilder och/eller sexuella tjänster**, tar del av pornografiskt innehåll, köper eller säljer narkotika eller begår andra brott."* (s. 545)

Att betala ett barn för sexuella handlingar är att begå sexualbrott mot barn och barnet är i dessa fall alltid ett offer för sexuell exploatering. Mot bakgrund av de lagändringar som trädde i kraft 1 juli 2025 rörande ett utökat skydd för barn 15–17 blir dessutom brotten våldtäkt mot barn respektive sexuellt övergrepp mot barn tillämpliga i fler fall än tidigare (se prop. 2024/25:124 s. 11 ff.). Ett sådant missvisande språkbruk kan leda till flera allvarliga negativa konsekvenser. Att använda termer som antyder att det brottsutsatta barnet aktivt sysslar med ett klandervärt beteende förringar förövarens brottsliga ansvar och lägger ett oproportionerligt fokus på barnets roll. Skulden och ansvaret förskjuts därmed till barnet och barnets ställning som brottsoffer osynliggörs. Det kan dessutom skapa en uppfattning om att barn med sitt samtycke kan göra sådana handlingar legitima för förövaren. I förlängningen kan detta påverka utformningen av stöd- och skyddsinsatser. Om utsatta barn inte får ett erkännande som brottsoffer, riskerar de att inte få det specialiserade brottsofferspecifika stöd och skydd de har rätt till.

Vi rekommenderar därför starkt att utredningens formuleringar ses över och korrigeras i det fortsatta lagstiftningsarbetet. Officiella dokument måste konsekvent använda rättvisande språkbruk. Språket bör återspegla att samhället intar ett tydligt brottsofferperspektiv. Detta är avgörande för att rätt insatser ska kunna sättas in och för att undvika att legitimera eller trivialisera sexuellt våld mot barn.

Sexuell beteendeproblematik

Det behövs ett klagörande kring vad *sexuell beteendeproblematik* innebär. Vi vet att flickors sexuella utsatthet riskerar att omdefinieras som sexuella självskadebeteenden, och i vissa fall som sexuell beteendeproblematik, och kategoriseras som *annat socialt nedbrytande beteende* vid tillämpning av lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU). Det är mycket angeläget att det fortsatta lagstiftningsarbetet klargör att flickor (och pojkar) med erfarenhet av att ha blivit sexuellt utsatta inte ska vårdas i samma miljöer som barn som utsatt andra sexuellt.

Begreppen sexuell beteendeproblematik samt sexuellt utagerande beteende är för diffusa och direkt olämpliga att använda sig av i dessa sammanhang då de riskerar att inkludera barn som utsatts för sexualbrott. Institutioner som vårdar barn eftersträvar av ekonomiska skäl full beläggning. Risker finns därför att hem som är specialiserade mot sexuell beteendeproblematik tar emot både barn som har utsatt andra och barn som har utsatts för övergrepp – något som är högst olämpligt och kan få förödande konsekvenser för enskilda barn. Det missvisande språkbruket i betänkandet som vi lyfter ovan förstärker vår oro för att det saknas en förståelse för hur vården av dessa barn ska utformas.

Personalens våld mot barn på hemmen

Ecpat är djupt bekymrade över hur lite uppmärksamhet utredningen ägnar åt att diskutera hur personalens sexuella våld mot barn i samhällsvården påverkas av att föreståndaren föreslås få utökade befogenheter att använda tvångsmedel mot barnen. IVO har konstaterat att sexuella övergrepp mot barn på HVB är ett alltför vanligt missförhållande och under 2023 framkom uppgifter om våld, hot och/eller övergrepp (inklusive sexuella övergrepp) i en fjärdedel av de granskade HVB-verksamheterna.² Även vid tillsynen 2024 har förekomsten av övergrepp konstaterats, samt att det saknas otillräckliga insatser mot övergrepp och att verksamheter tillämpar otillåtna tvångs- och begränsningsåtgärder gentemot barnen.³

Barn inom samhällsvården är redan särskilt utsatta på grund av maktobalansen som finns mellan barn och personal. Utredningen redovisar viss statistik men saknar en djupgående diskussion om hur maktobalansen påverkar förekomsten av personalens övergrepp mot barn och vilka typer av konsekvenser det får för barnets rättigheter. Barn i samhällets vård har inte sällan utsatts för övergrepp innan de placeras i samhällsvården och placeringen innebär en risk för att utsättas för nya övergrepp.

Ecpat anser att ett tydligt och oberoende klagomålssystem måste finnas på plats, där barn kan anmäla våld eller övergrepp utan rädsla för repressalier. Det behövs också ett systematiskt våldsförebyggande arbete med transparenta rutiner för att upptäcka, dokumentera och hantera både psykiskt och fysiskt våld samt sexuella övergrepp. Dessa åtgärder är kritiska för att säkerställa efterlevnad av artikel 19 och artikel 34 i barnkonventionen och att leva upp till den grundläggande principen om barnets bästa. Staten har likaså ett särskilt ansvar att säkerställa att inga barn i samhällsvård utsätts för våld eller övergrepp – varken av andra barn eller vuxna. Att detta inte ges skäligt utrymme i utredningen är en allvarlig brist som måste ses över innan lagförslag går vidare.

² Inspektionen för vård och omsorg (2024), Iakttagelser i korthet, <https://www.ivo.se/globalassets/dokument/publikationer/iakttagelser-i-korthet/2024/vald-hot-overgrepp-eller-droger-pa-vart-fjarde-granskat-hvb-rattad-lank.pdf>.

³ Inspektionen för vård och omsorg (2025), Vad har IVO sett 2024? Iakttagelser och slutsatser om vårdens och omsorgens brister för verksamhetsåret 2024, s.14–16, https://www.ivo.se/globalassets/dokument/publikationer/rapporter/rapporter-2025/ivo_vhis_2024.pdf.

Utökade befogenheter (kapitel 9 och 12)

Allmänt

Vid alla åtgärder som rör barn, ska barnets bästa beaktas i första hand (artikel 3 i barnkonventionen). Enligt barnkonventionen får inget barn heller utsättas för godtyckliga ingripanden i sitt privatliv (artikel 16 i barnkonventionen). Den föreslagna lagstiftningen riskerar dock att göra tvångsinslag till en integrerad och därmed normaliserad del av vården inom hem för barn och unga. Flera av befogenheterna avses omfatta såväl barn som är placerade med stöd av socialtjänstlagen (2025:400), SoL, som barn som är placerade med stöd av LVU. Det finns en mycket fundamental skillnad mellan vård som baseras på SoL och vård som baseras på LVU; SoL bygger på frivillighet, medan LVU är en tvångslagstiftning som bara används när frivilliga insatser inte räcker till. Att ge föreståndaren sådana föreslagna befogenheter oavsett vårdform riskerar att sudda ut gränsen mellan frivillighet och tvång. När lagstiftningen öppnar för ökad kontroll följer en förskjutning, där kontrollen till slut motiveras med barnets eget bästa. Denna typ av normalisering står i direkt konflikt med en vård som ska bygga på förtroende, delaktighet och trygghet. Utgångspunkten för vården vid hem för barn och unga måste vara att barnets tillvaro i så lång utsträckning som möjligt efterliknar den i en familjemiljö. Inskränkande och kontrollerande åtgärder riskerar att skada dessa relationer och skapa misstro, vilket i sin tur kan försvåra vårdens syfte som bör vara i enlighet med artikel 25 och 39 i barnkonventionen.

Att bygga upp en vårdform på premissen att omfattande inskränkningar krävs tyder på en inneboende misstro mot att de föreslagna förbättringarna så som ökad differentiering, högre kompetens och systematiskt förebyggande arbete faktiskt kommer att leda till den utlovade trygga och säkra vårdmiljön som barn har rätt till. Utredningen betonar att användandet av inskränkande åtgärder aldrig får ersätta det förebyggande och motiverande arbete som är grunden för socialtjänstens vård. Om de strukturella grundvalarna är starka, borde behovet av tvångsinstrument minska – annars riskerar hela reformen att bli en fråga om mer kontroll snarare än förbättrad kvalitet och ökat förtroende. Mot bakgrund av de omfattande strukturella förbättringar och höjda kvalitetskrav som föreslås i utredningen, riskerar införandet av utökade befogenheter att underminera reformens grundläggande intentioner. En alternativ lösning hade varit att först utvärdera reformens konsekvenser innan man föreslår utökade befogenheter för föreståndaren. Ecpat vill betona att en lagstiftning som ger utrymme för långtgående kontrollåtgärder utan tydlig avgränsning riskerar att skapa en kultur där barns röster tystas. Ur ett funktionsrättsligt perspektiv är det också ytterst problematiskt att införa utökade befogenheter. Vi hänvisar till Institutet för mänskliga rättigheters undersökning av SiS ungdomshem⁴ där många av slutsatserna i Ecpats mening kan appliceras på hem för barn och unga.

För socialnämnden

Ecpat kan tillstyrka att socialnämnden får formell befogenhet att fatta vissa beslut om mer långsiktigt planerade och tidsbegränsade inskränkande åtgärder för barn och unga placerade med stöd av LVU, förutsatt att de strikta kraven på barnets bästa och proportionalitet uppfylls i varje enskilt fall (avsnitt 9.7.1–9.7.4 och 12.3–12.4). Att dessa beslut fattas av socialnämnden, som är huvudansvarig för vården, innebär att inskränkningarna är en del av den formella vårdplaneringen och inte situationsbunden maktutövning. Dessutom omgärdas dessa beslut av viktiga rättssäkerhetsgarantier som är avgörande för att åtgärderna ska vara förenliga med barnets grundläggande fri- och rättigheter.

⁴ Institutet för mänskliga rättigheter (2025), Låsta statliga ungdomshem – vår tids institutioner för barn och unga med funktionsnedsättning?, <https://mrinstitutet.se/download/18.6cbe581219913cb3fb992a9/1759757797033/Rapport-Lasta-statliga-ungdomshem.pdf>.

Vad gäller uppmaning till regelbunden provtagning, får det givetvis bara beslutas om där barnet har ett risk- eller missbruk. Det kan aldrig vara förenligt med barnets grundläggande fri- och rättigheter att begränsa användning av elektroniska kommunikationstjänster helt och hållet respektive att omhänderta all teknisk utrustning. Denna typ av ingrepp berör i synnerhet barns personliga integritet och privatliv, vilka är skyddade enligt både Europakonventionen (artikel 8) och barnkonventionen (artikel 16). Digital kommunikation utgör en naturlig och stor del av barns vardag för umgänge och relationsbyggande. Att upprätthålla kontakt med familjen är dessutom en positiv faktor för barnets återanpassning i samhället efter att placeringen upphör. Möjligheten för barn att oberoende kunna slå larm om de har utsatts för övergrepp, oavsett om det är till myndigheter eller till organisationer, är grundläggande för att upprätthålla barns rätt till skydd mot övergrepp men även vad avser deras rätt till delaktighet och yttrandefrihet (artikel 12, 13 och 34 i barnkonventionen). Begränsningen får bara gälla en specifik applikation och/eller kontakt med en specifik person.

Mot bakgrund av att vi på dessa villkor tillstyrker socialnämndens befogenheter, tillstyrker vi även införandet av en bestämmelse om barnets bästa respektive en bestämmelse om proportionalitet i lagen med särskilda bestämmelser för vård vid hem för barn och unga (avsnitt 9.5.4 och 9.5.5). Vidare vill vi understryka att personalen, av de skäl som anges nedan, inte får ombesörja själva provtagningen.

För föreståndaren

Ecpat är starkt kritiska till de befogenheter som föreslås för föreståndare vid hem för barn och unga (avsnitt 9.8.4–9.8.6 och 12.6–12.8). Dessa åtgärder inskränker skyddet mot påtvingade kroppsliga ingrepp och husrannsakan (RF 2 kap. 6 §) och strider mot barnets skydd mot godtyckliga ingripanden i privatlivet (artikel 16 i barnkonventionen). Skyddet mot påtvingade kroppsliga ingrepp och husrannsakan kan inskränkas om det är proportionerligt, nödvändigt och godtagbart i ett demokratiskt samhälle (RF 2 kap. 2 och 20 §§). Mot bakgrund att befogenheterna införs utan att man först har utvärderat den nya placeringsformen, kan man inte säga att det är visat att mindre ingripande åtgärder och befintliga möjligheter finns. Därmed är kraven på proportionalitet och nödvändighet inte uppfyllda. Mot bakgrund av vad vi anför nedan, är det inte heller visat att åtgärderna är godtagbara i ett demokratiskt samhälle. Även om syftet är att säkerställa en drogfri och säker miljö, vilket kan relateras till barnens rätt till skydd mot narkotikaanvändning (artikel 33 i barnkonventionen), riskerar normaliseringen av dessa tvångsmedel att hem för barn och unga i praktiken uppfattas som förvaring eller slutna institutioner, snarare än stödjande vårdmiljöer. Ur ett barnrättsperspektiv är detta djupt problematiskt, eftersom redan utsatta barn riskerar att känna oro och misstro mot personalen när de utsätts för tvång och kontroll.

Att utöka befogenheter för att använda sig av repressiva och integritetskränkande åtgärder på inrättningar som avser ge barn vård och skydd är kontraproduktivt. Befogenheterna riskerar att sätta nya verktyg i händerna på förövare och skapar en miljö där gränserna mellan legitim kontroll och kränkande beteende blir otydliga. Genom att införa dessa befogenheter utanför ramen för SiS slutna vård ökar risken för godtycklighet, maktmissbruk och även våld, vilket kan underminera barns trygghet och förtroende för personalen. Erfarenheter från den slutna tvångsvården inom SiS har tydligt visat att omfattande kontroll och maktutövning riskerar förbruka barns tillit till vuxenvärlden. När utrymmet för tvångs- och kontrollåtgärder således utökas, ökar även risken att dessa blir rutinmässiga snarare än undantag.

Trots att utredningen föreslår möjligheter till överklagande och att offentligt biträde ska förordnas vid de mest ingripande åtgärderna, utgör dessa åtgärder huvudsakligen efterhandsgarantier. Beslut fattas akut och gäller omedelbart, vilket innebär att kränkningen av barnets integritet redan har skett innan rättslig prövning kan ske. De informerande och uppföljande samtal som föreslås kan inte kompensera för den djupgående förtroendskada som uppstår.

Sammanfattningsvis har utredningen inte på ett adekvat sätt kunnat motivera varför inskränkningarna från föreståndarnas sida i högre grad skulle kunna bidra till att uppnå syftena än nuvarande lagstiftning. Satt i kontext till de allvarliga fri- och rättighetsinskränkningar som förslagen innebär och de strukturella problemen med sexuella övergrepp inom samhällsvården kan det inte anses uppnå sådan nivå av proportionalitet och ändamålsenlighet som krävs för att det ska anses vara motiverat att genomföra förslagen. Vi ser en stor risk för att de föreslagna utökade befogenheterna främst kommer att drabba unga flickor med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning och/eller intellektuell funktionsnedsättning samt att sexuella och andra övergrepp ökar som en följd av de utökade möjligheter att begå övergrepp som tvångsåtgärderna kan innebära. Vi delar de synpunkter som Riksförbundet Attention lyfter fram i sitt remissvar på det här betänkandet om att det finns stora risker med att tillämpa inskränkningar för barn med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning.⁵ Mot bakgrund av detta delar vi inte utredningens bedömningar att föreståndarens befogenheter är i enlighet med barnets grundläggande fri- och rättigheter (avsnitt 12.6–12.8).

Kompetens, tillstånd och tillsyn (kapitel 7 och 10)

Ecpat välkomnar de ökade krav som utredningen föreslår kring kompetens, tillstånd och tillsyn (kapitel 7 och 10). Detta är viktiga åtgärder för att säkerställa att hem för barn och unga erbjuder en meningsfull och ändamålsenlig vård – inte bara en förvaringsplats – där barnets behov och rättigheter kommer i första hand.

Vi delar utredningens bedömning om lämpligheten i att tidsbegränsa tillstånd för att bedriva hem för barn och unga och understryker vikten av att IVO under handläggningen av ansökan tar in utdrag ur belastningsregistret avseende samtliga som ingår i den personkrets som ska redogöras för i ansökan om att få bedriva hem för barn och unga. Det är en viktig förutsättning för tryggheten och säkerheten för barnen som kommer bo på hemmet.

Att ha krav på lämplig och kompetent personal är fundamentalt för att kunna bedriva en vårdmiljö som präglas av trygghet, tillit och respekt för barnets integritet. Parallellt ligger många HVB-hem idag avlägset, vilket väcker frågor om hur den höga kompetensen som krävs ska kunna säkerställas. Hur garanteras likvärdig kvalitet oavsett geografiskt läge? Samtidigt vill Ecpat lyfta punkten om att en föreståndare förväntas fatta beslut i frågor som kan vara mycket integritetskänsliga utan krav på exempelvis juridisk kompetens eller specifik utbildning i barnrätt. Detta kan skapa en risk för att de beslut som fattas, tas utan tillräcklig förståelse för rättsliga och barnrättsliga konsekvenser, vilket kan påverka barnets förtroende för vården. Hem för barn och unga ska även kunna erbjuda riktade och anpassade stödotsatser till olika grupper (hbtqi+, flickor, barn med funktionsnedsättning) vilket ställer höga krav på specialiserad kompetens. Med personal som har rätt kompetens och stöd för de beslut som fattas, så bidrar det till att relationen mellan barn och personal kan utvecklas på ett tillitsfullt sätt. Ecpat vill trycka på att kompetenskrav bör inkludera både kunskap om barns

⁵ Riksförbundet Attention's remissvar på Hem för barn och unga (SOU 2025:84), s. 3, <https://www.regeringen.se/contentassets/a3c5deb306424b82af7aa8a44a394753/riksforbundet-attention.pdf>.

rättigheter enligt barnkonventionen, men även förståelse för barns utsatthet och riskerna för exploatering.

I sammanhanget vill Ecpat också lyfta att det inte är tillräckligt att en registerkontroll görs i samband med anställning. Om det förekommer uppgifter i utdraget ska det innebära ett lagstadgat förbud mot att anställa personen och överträdelser mot detta måste innebära att tillstånd att bedriva hem för barn och unga ska återkallas. Ecpat anser också att det inte är tillräckligt med att registerkontroller görs endast i samband med anställningen, utan att det också behöver ske regelbundet under pågående anställning.

Ökad tillsyn och kravställning kring tillstånd samt höjd kompetens måste också följas av en tydlig nationell uppföljning och återrapportering, där barns egna upplevelser av trygghet och bemötande står som indikator för kvalitet. Vi delar Funktionsrätt Sveriges förslag kring oberoende klagomålsmekanism respektive ett barn- och ungdomsråd som de beskriver i sitt remissvar på det här betänkandet.⁶ Vi delar även Institutet för mänskliga rättigheters förslag kring oberoende klagomålsmekanism, inte minst vad gäller att det ska vara barnanpassat och tillgängligt för målgruppen.⁷

Konsekvenser (kapitel 14)

Ecpat bedömer att konsekvensanalysen i utredningen om hem för barn och unga är för begränsad. Det saknas en tydlig och konkret strategi för hur sexuella övergrepp mot barn inom hem för barn och unga ska förebyggas, upptäckas och hanteras – särskilt när det kommer till risken för ökat våld i samband med att fler tvångsåtgärder införs. Ecpat rekommenderar att regeringen säkerställer att det fortsatta lagstiftningsarbetet innehåller en fördjupad konsekvensanalys med särskilt fokus på barns rättigheter och skydd mot sexuella övergrepp. Om dessa frågor inte hanteras finns en risk att de föreslagna förändringarna inte leder till den tryggare och mer rättssäkra vård som avsetts för barn och unga. Vi står bakom Funktionsrätt Sveriges uppmaning till regeringen att genomföra en barnkonsekvensanalys och funktionsrättskonsekvensanalys/-beskrivning som de skriver i sitt remissvar till den här utredningen.⁸

Föredragande i ärendet har varit utredarna Emilie Tejeda och Karin Heimdahl Vepsä samt barnrättsjuristen Elisabeth Lindgren. I den slutliga beredningen har även utredaren Jonas Karlsson och barnrättsjuristen Susanna Pettersson deltagit.

För ECPAT Sverige

Anna Karin Hildingson Boqvist
Generalsekreterare

⁶ Funktionsrätt Sveriges remissvar på Hem för barn och unga (SOU 2025:84), s. 5, <https://www.regeringen.se/contentassets/a3c5deb306424b82af7aa8a44a394753/funktionsratt-sverige-.pdf>.

⁷ Institutet för mänskliga rättigheters remissvar på Hem för barn och unga (SOU 2025:84), s. 17, <https://www.regeringen.se/contentassets/a3c5deb306424b82af7aa8a44a394753/institutet-for-manskliga-rattigheter.pdf>.

⁸ Funktionsrätt Sveriges remissvar på Hem för barn och unga (SOU 2025:84), s. 5, <https://www.regeringen.se/contentassets/a3c5deb306424b82af7aa8a44a394753/funktionsratt-sverige-.pdf>.